

نقش نمادها در بازآفرینی هویت فرهنگی_تاریخی محیط کالبدی شهر

فرحناز طهیری

کارشناس ارشد مهندسی معماری دانشگاه گیلان

Email:(farahnaz.tahiri@gmail.com)

چکیده

با توجه به روند افزایشی ساخت‌وسازهای جدید در کنار بناهای قدیمی و تأثیرگذاری آن بر محیط کالبدی شهرها، شناخت عوامل محیطی‌ای که بتواند در بهبود هماهنگی آنان مؤثر باشد؛ ضرورت دارد. هدف از پژوهش حاضر، ارائه راهکارهایی به منظور ایجاد پیوند ساختمان‌های جدیدساخت با بافت تاریخی شهر است. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی-تحلیلی است و شیوه تحلیل آن از طریق استدلال منطقی صورت می‌پذیرد. یافته‌های حاصل از این پژوهش نشان داد به کارگیری نمادها و نشانه‌ها در محیط ساخته‌شده، می‌تواند در بازآفرینی هویت فرهنگی_تاریخی محیط کالبدی شهرها مؤثر باشد.

کلمات کلیدی: هویت، نماد، محیط کالبدی، تاریخ

1. مقدمه و هدف

معماری تبلور فرهنگ و اندیشه انسان و تجلی عینی ارزش‌ها و باورهای هر قوم و ملت است. کسب هویت مطلوب و اصیل و رهایی از هویت‌های بحران‌زا و بحران هویت از دغدغه‌های تاریخ انسانیت و فرهنگ‌های انسانی بوده و هست. با تأکید می‌توان گفت انسان به آن دلیل انسان است که موجودی هویت ساز و خواستار هویتی آرمانی است. [14] مهم‌ترین عامل هویت‌دهنده معماری، مبانی اعتقادی و جهان‌بینی جامعه است و بالعکس، معماری هر جامعه می‌تواند معرف و مبین هویت حاکم بر آن جامعه باشد. [4] در هنر و معماری، هویت به عنوان عنصری پایه و تعیین‌کننده وجود دارد، این هویت را می‌توان بر گرفته از محتوا و کالبد و همچون باطن و ظاهر تعریف کرد. در عرصه معماری بحث از هویت، تقلید از آثار گذشته را به ذهن متبادر می‌کند درحالی‌که هویت با تقلید از گذشته متفاوت است. بهره‌گیری از سنت در آثار معماری نیز به معنای تکرار و تقلید آثار گذشته نبوده و بر اصول و مبانی نظری و فلسفی که خود نیز در حال تکامل هستند متمرکز است.

هدف: هدف از پژوهش حاضر، بررسی تأثیر به کارگیری نمادها و نشانه‌ها در بازآفرینی هویت فرهنگی_تاریخی محیط کالبدی شهر است.

فرضیه: از طریق نمود معماری سنتی و بومی (نشانه‌ها و نمادها در معماری موجود) در طراحی محیط کالبدی، می‌توان جنبه‌هایی از هویت مورد مطالبه در بازآفرینی حیات فرهنگی_تاریخی در مدیریت شهر تاریخی را در اذهان زنده نمود.